

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
t	แทน	สถิติทดสอบเปรียบเทียบของตัวแปรอิสระ 2 ตัว
F	แทน	สถิติทดสอบความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ 3 ตัวขึ้นไป
Sig	แทน	ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดหมวดหมู่ตามเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แล้วทำการตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติการวิเคราะห์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้คือ t-test (Independent Sample) ส่วนอายุและหมู่บ้านที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	206	51.50
หญิง	194	48.50
รวม	400	100
2. อายุ		
18-33 ปี	144	36.00
34-49 ปี	131	32.75
50 ปีขึ้นไป	125	31.25
รวม	400	100
3. หมู่บ้าน		
หมู่ที่ 1 บ้านเขาไร่	19	4.75
หมู่ที่ 2 บ้านโกทา	20	5.00
หมู่ที่ 3 บ้านหัวหนองคู	24	6.00
หมู่ที่ 4 บ้านดอนกลอย	18	4.50
หมู่ที่ 5 บ้านเห็ดโค	21	5.25
หมู่ที่ 6 บ้านหนองแสง	21	5.25
หมู่ที่ 7 บ้านห้วยหลาว	31	7.75
หมู่ที่ 8 บ้านหนองคูน้อย	36	9.00
หมู่ที่ 9 บ้านหนองบัวแดง	25	6.25
หมู่ที่ 11 บ้านบุตรโคตร	13	3.25
หมู่ที่ 12 บ้านหนองบัวน้อย	17	4.25
หมู่ที่ 13 บ้านเขวาพัฒนา	36	9.00
หมู่ที่ 14 บ้านหนองบัวเหนือ	23	5.75
หมู่ที่ 15 บ้านห้วยหลาวเหนือ	31	7.75
หมู่ที่ 16 บ้านหนองแสงพัฒนา	19	4.75

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
หมู่ที่ 17 บ้านโนนชัยศรี	11	2.75
หมู่ที่ 18 บ้านท่าช้าง	15	3.75
หมู่ที่ 19 บ้านห้วยใหม่	20	5.00
รวม	400	100

จากตารางที่ 6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน

เพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.50 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 48.50

ระดับอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-33 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาอายุระหว่าง 34-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.75 และอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 31.25

หมู่บ้านที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อาศัยอยู่หมู่ที่ 8 บ้านหนองคูน้อย และหมู่ที่ 13 บ้านเขวาพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 9 รองลงมาคือ หมู่ที่ 7 บ้านห้วยหลาว และหมู่ที่ 15 บ้านห้วยหลาวเหนือ คิดเป็นร้อยละ 7.75 หมู่ที่ 9 บ้านหนองบัวแดง คิดเป็นร้อยละ 6.25 หมู่ที่ 3 บ้านหัวหนองคู คิดเป็นร้อยละ 6 หมู่ที่ 14 บ้านหนองบัวเหนือ คิดเป็นร้อยละ 5.75 หมู่ที่ 5 บ้านเห็ดโค และหมู่ที่ 6 บ้านหนองแสง คิดเป็นร้อยละ 5.25 หมู่ที่ 2 บ้านโกทา และหมู่ที่ 19 บ้านห้วยใหม่ คิดเป็นร้อยละ 5 หมู่ที่ 1 บ้านเขวาไร่ และหมู่ที่ 16 บ้านหนองแสงพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 4.75 หมู่ที่ 4 บ้านดอนกลอย คิดเป็นร้อยละ 4.50 หมู่ที่ 12 บ้านหนองบัวน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.25 หมู่ที่ 18 บ้านท่าช้าง คิดเป็นร้อยละ 3.75 หมู่ที่ 11 บ้านบุตรโคตร คิดเป็นร้อยละ 3.25 และหมู่ที่ 17 บ้านโนนชัยศรี คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน (ดังตาราง ที่ 7)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.71	0.92	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.13	1.04	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.40	0.93	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.05	1.10	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.32	1.01	ปานกลาง
รวม	3.32	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.71$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.40$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.32$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.13$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.05$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน และรายชื่อ (ดังตาราง ที่ 8-12)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านติดตามข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่าง สม่ำเสมอ	3.73	0.98	มาก
2. ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความ สมัครใจ	4.18	0.78	มาก
3. ท่านรับฟังการหาเสียงจากผู้สมัครรับ เลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ	3.76	0.89	มาก
4. ท่านมีความสนใจสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	3.51	1.09	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง	3.65	0.83	มาก
6. ท่านเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการ เลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ	3.57	0.97	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการ ซื้อสิทธิขายเสียงเป็นประจำ	3.57	0.92	มาก
รวม	3.71	0.92	มาก

จากตารางที่ 8 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสมัครใจ ($\bar{x} = 4.18$) รับฟังการหาเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.76$) ติดตามข่าวเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.73$) มีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.65$) เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.57$) มีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.57$) และมีความสนใจสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.51$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านเข้าร่วมกลุ่มการเมืองอย่างสม่ำเสมอ	3.08	1.17	ปานกลาง
2. ท่านเสนอนโยบายในกลุ่มการเมืองของท่านเป็นประจำ	3.06	1.04	ปานกลาง
3. ท่านร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง	3.28	0.97	ปานกลาง
4. ท่านร่วมสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายของนายก อบต.	3.08	0.99	ปานกลาง
รวม	3.13	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.13$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.28$) เข้าร่วมกลุ่มการเมืองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.08$) ร่วมสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายของนายก อบต. ($\bar{x} = 3.08$) และเสนอนโยบายในกลุ่มการเมืองของท่านเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนด นโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.18	0.99	ปานกลาง
2. ท่านแสดงความคิดเห็นต่อองค์การบริหาร ส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน ของท่าน	3.60	0.86	มาก
3. ท่านแสดงความคิดเห็นต่อโครงการ ต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำใน หมู่บ้านของท่าน	3.56	0.94	มาก
4. ท่านแสดงความคิดเห็นในการทำ ประชาคมหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	3.58	0.87	มาก
5. ท่านแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสม่ำเสมอ	3.28	0.94	ปานกลาง
6. ท่านแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	3.20	0.99	ปานกลาง
รวม	3.40	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ แสดงความคิดเห็นต่อองค์กรบริหารส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของท่าน ($\bar{x} = 3.60$) แสดงความคิดเห็นในการทำประชาคมหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.58$) และแสดงความคิดเห็นต่อโครงการต่าง ๆ ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดทำในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{x} = 3.56$) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.28$) แสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.20$) และแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์กรบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นประจำ	2.91	1.19	ปานกลาง
2. ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผลประโยชน์ของท่านเสมอ	3.13	1.08	ปานกลาง
3. ท่านผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการกลุ่มผลประโยชน์ของท่าน	3.13	1.04	ปานกลาง
4. กลุ่มผลประโยชน์ของท่านมีการคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ เป็นต้น	3.08	1.10	ปานกลาง
5. กลุ่มของท่านเคยต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา เป็นต้น	3.02	1.11	ปานกลาง
รวม	3.05	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มผลประโยชน์ของท่านเสมอ ($\bar{x} = 3.13$) ผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการกลุ่มผลประโยชน์ของท่าน ($\bar{x} = 3.13$) กลุ่มผลประโยชน์ของท่านมีการคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.08$) กลุ่มของท่านเคยต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา เป็นต้น ($\bar{x} = 3.02$) และเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นประจำ ($\bar{x} = 2.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ	3.11	1.00	ปานกลาง
2. ท่านวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ	3.29	1.03	ปานกลาง
3. ท่านแสดงออกโดยการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง	3.24	1.01	ปานกลาง
4. ท่านร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.43	0.97	ปานกลาง
5. ท่านร่วมคัดค้านการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.89	1.12	ปานกลาง
6. ท่านเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	3.59	0.99	มาก
7. ท่านร่วมแสดงออกซึ่งความต้องการในการทำประชาคมหมู่บ้าน	3.54	0.98	มาก
8. ท่านนำปัญหาของหมู่บ้านเสนอองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไข	3.44	1.03	ปานกลาง
รวม	3.32	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.59$)

และร่วมแสดงออกซึ่งความต้องการในการทำประชามหมู่บ้าน ($\bar{x} = 3.54$) อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ นำปัญหาของหมู่บ้านเสนอองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไข ($\bar{x} = 3.44$) ร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.43$) วิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.29$) แสดงออกโดยการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.24$) วิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.11$) และร่วมคัดค้านการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 2.89$) ตามลำดับ

3.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน (ดังตาราง ที่ 13-14)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	ชาย		ระดับการมีส่วนร่วม	หญิง		ระดับการมีส่วนร่วม
	\bar{x}	S.D.		\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.69	0.89	มาก	3.73	0.95	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.24	0.99	ปานกลาง	3.02	1.08	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.42	0.88	ปานกลาง	3.38	0.99	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.09	1.07	ปานกลาง	3.01	1.14	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.33	0.99	ปานกลาง	3.30	1.05	ปานกลาง
รวม	3.35	0.96	ปานกลาง	3.29	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวัว อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

เพศชายพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.69$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.42$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.33$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.24$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.09$) ตามลำดับ

เพศหญิงพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.73$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.38$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.30$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.02$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวัว อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาวัว อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.69	0.89	3.73	0.95	-0.430	0.383
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.24	0.99	3.02	1.08	2.217	0.603
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.42	0.88	3.38	0.99	0.445	0.074
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.09	1.07	3.01	1.14	0.793	0.413
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.33	0.99	3.30	1.05	0.333	0.522
รวม	3.35	0.96	3.29	1.04	0.672	0.399

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ
โดยรวมและรายด้าน (ดังตาราง ที่ 15-16)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	อายุ											
	18-33 ปี		ระดับการ มีส่วนร่วม		34-49 ปี		ระดับการ มีส่วนร่วม		50 ปีขึ้นไป		ระดับการ มีส่วนร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.67	0.88	มาก	3.76	0.95	มาก	3.70	0.93	มาก	3.70	0.93	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.19	1.05	ปานกลาง	3.13	1.01	ปานกลาง	3.06	1.07	ปานกลาง	3.06	1.07	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อ สาธารณะ	3.42	0.95	ปานกลาง	3.41	0.92	ปานกลาง	3.36	0.93	ปานกลาง	3.36	0.93	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.12	1.11	ปานกลาง	3.06	1.11	ปานกลาง	2.96	1.11	ปานกลาง	2.96	1.11	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.38	1.00	ปานกลาง	3.33	0.96	ปานกลาง	3.23	1.09	ปานกลาง	3.23	1.09	ปานกลาง
รวม	3.35	1.00	ปานกลาง	3.34	0.99	ปานกลาง	3.26	1.03	ปานกลาง	3.26	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน ปรากฏ ดังนี้

อายุ 18-33 ปี พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.67$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.42$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.38$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.19$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.12$) ตามลำดับ

อายุ 34-49 ปี พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.76$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.41$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.33$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.13$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.06$) ตามลำดับ

อายุ 50 ปี ขึ้นไป พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.70$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.36$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.23$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.06$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	2.533	2	1.266	1.556	0.396
	ภายในกลุ่ม	339.773	397	0.856		
	รวม	342.306	399			
ด้านการมีกิจกรรม ในกลุ่มการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	2.582	2	1.291	1.280	0.407
	ภายในกลุ่ม	434.077	397	1.093		
	รวม	436.659	399			
ด้านการแสดงความ ความคิดเห็นต่อสาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	1.586	2	0.793	0.921	0.490
	ภายในกลุ่ม	349.602	397	0.881		
	รวม	351.188	399			
ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.937	2	1.469	1.200	0.345
	ภายในกลุ่ม	489.376	397	1.233		
	รวม	492.313	399			
ด้านการแสดงออก ด้วยการกระทำ	ระหว่างกลุ่ม	2.249	2	1.124	1.105	0.422
	ภายในกลุ่ม	413.410	397	1.042		
	รวม	415.659	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.377	2	1.189	1.212	0.412
	ภายในกลุ่ม	405.247	397	1.021		
	รวม	407.604	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้าน (ดังตาราง ที่ 17)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายตำบล

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย											
	หมู่ที่ 1		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 2		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 3		ระดับการมีส่วนร่วม	
	\bar{x}	S.D.	มีส่วนร่วม		\bar{x}	S.D.	มีส่วนร่วม		\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.16	0.10	ปานกลาง		4.09	0.10	มาก		3.72	0.33	มาก	
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.67	0.05	ปานกลาง		3.88	0.19	มาก		3.07	0.07	ปานกลาง	
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.17	0.08	ปานกลาง		3.92	0.15	มาก		2.65	0.16	ปานกลาง	
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.74	0.14	ปานกลาง		4.00	0.10	มาก		2.99	0.12	ปานกลาง	
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.10	0.14	ปานกลาง		3.99	0.18	มาก		2.82	0.11	ปานกลาง	
รวม	2.97	0.10	ปานกลาง		3.98	0.14	มาก		3.05	0.16	ปานกลาง	

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย										
	หมู่ที่ 4		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 5		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 6		ระดับการมีส่วนร่วม
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.84	0.17	มาก	0.18	3.65	0.18	มาก	0.14	3.90	0.14	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.46	0.08	ปานกลาง	0.06	3.42	0.06	ปานกลาง	0.08	3.88	0.08	มาก
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.58	0.13	มาก	0.17	3.40	0.17	ปานกลาง	0.18	3.84	0.18	มาก
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.51	0.11	มาก	0.08	3.42	0.08	ปานกลาง	0.02	3.93	0.02	มาก
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.45	0.13	ปานกลาง	0.16	3.46	0.16	ปานกลาง	0.08	3.98	0.08	มาก
รวม	3.57	0.13	มาก	0.13	3.47	0.13	ปานกลาง	0.10	3.91	0.10	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอเนืออ็อก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย											
	หมู่ที่ 7		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 8		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 9		ระดับการมีส่วนร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.68	0.18	มาก	3.75	0.13	มาก	3.96	0.12	มาก	3.96	0.12	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในชุมชนเมือง	3.24	0.05	ปานกลาง	3.35	0.07	ปานกลาง	3.02	0.20	ปานกลาง	3.02	0.20	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.31	0.16	ปานกลาง	3.49	0.13	ปานกลาง	3.66	0.22	มาก	3.66	0.22	มาก
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.36	0.14	ปานกลาง	3.02	0.02	ปานกลาง	2.88	0.13	ปานกลาง	2.88	0.13	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.42	0.13	ปานกลาง	3.23	0.16	ปานกลาง	3.66	0.13	มาก	3.66	0.13	มาก
รวม	3.40	0.13	ปานกลาง	3.37	0.10	ปานกลาง	3.44	0.16	ปานกลาง	3.44	0.16	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย										
	หมู่ที่ 11		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 12		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 13		ระดับการมีส่วนร่วม
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.10	0.35	3.13	0.12	3.10	0.15	ปานกลาง	ปานกลาง	3.27	0.23	ปานกลาง
2. ด้านการมีกิจกรรมในชุมชมการเมือง	2.29	0.27	2.60	0.08	2.86	0.11	น้อย	ปานกลาง	3.12	0.16	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.12	0.34	3.18	0.07	3.16	0.15	มาก	ปานกลาง	3.16	0.15	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	1.00	0.00	2.72	0.16	2.94	0.10	น้อยที่สุด	ปานกลาง	3.10	0.16	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.64	0.41	3.07	0.05	3.10	0.16	มาก	ปานกลาง	3.16	0.15	ปานกลาง
รวม	3.03	0.27	2.94	0.10	3.10	0.16	ปานกลาง	ปานกลาง	3.10	0.16	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย											
	หมู่ที่ 14		ระดับการ มีส่วนร่วม		หมู่ที่ 15		ระดับการ มีส่วนร่วม		หมู่ที่ 16		ระดับการ มีส่วนร่วม	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.40	0.07	ปานกลาง	4.40	0.12	มาก	3.88	0.06	มาก	3.82	0.11	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	2.66	0.07	ปานกลาง	2.69	0.17	ปานกลาง	3.80	0.10	ปานกลาง	3.78	0.13	มาก
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.24	0.09	ปานกลาง	2.72	0.08	ปานกลาง	3.78	0.13	ปานกลาง	3.61	0.06	มาก
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	2.46	0.20	น้อย	2.37	0.05	น้อย	3.61	0.06	น้อย	3.82	0.11	มาก
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.55	0.09	มาก	2.42	0.09	น้อย	3.82	0.11	น้อย	3.78	0.09	มาก
รวม	3.06	0.10	ปานกลาง	2.92	0.10	ปานกลาง	3.78	0.09	ปานกลาง	3.78	0.09	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม	หมู่บ้านที่อยู่อาศัย										
	หมู่ที่ 17		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 18		ระดับการมีส่วนร่วม		หมู่ที่ 19		ระดับการมีส่วนร่วม
	\bar{x}	S.D.	มี		\bar{x}	S.D.	มี		\bar{x}	S.D.	
			มาก	น้อย			มาก	น้อย			
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.35	0.13	มาก	ปานกลาง	3.49	0.08	ปานกลาง	ปานกลาง	3.50	0.12	ปานกลาง
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	4.23	0.12	มาก	น้อย	2.40	0.15	น้อย	น้อย	3.03	0.09	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.25	0.15	มาก	ปานกลาง	3.05	0.16	ปานกลาง	ปานกลาง	2.69	0.10	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.11	0.09	มาก	ปานกลาง	2.65	0.27	ปานกลาง	ปานกลาง	2.96	0.13	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	4.20	0.15	มาก	ปานกลาง	2.84	0.12	ปานกลาง	ปานกลาง	2.79	0.13	ปานกลาง
รวม	4.23	0.13	มาก	ปานกลาง	2.89	0.16	ปานกลาง	ปานกลาง	2.99	0.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสี อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้าน ปรากฏ ดังนี้

หมู่ที่ 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.16$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.17$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.10$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.74$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.67$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.09$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.00$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.99$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.92$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.72$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.07$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.99$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 2.82$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 2.65$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 4 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.84$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.58$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.51$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.46$) และด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.45$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 5 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.47$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.65$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.46$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.42$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.42$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.40$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 6 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.98$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.93$) ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.90$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.88$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.84$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 7 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.68$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.42$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.36$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.31$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.24$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 8 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.75$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.49$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.35$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.23$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.02$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 9 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.44$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.96$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.66$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.66$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.02$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.88$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 11 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 4.12$) ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.10$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.64$) อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.29$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 1.00$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 12 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.18$) ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.13$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.07$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.72$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.60$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 13 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.27$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.16$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.12$) ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.10$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.86$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 14 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.06$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.55$) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.40$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.24$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.66$) อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.46$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 15 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.92$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.40$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 2.72$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.69$) อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 2.42$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.37$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 16 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.88$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 3.82$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.80$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.78$) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.61$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 17 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 4.35$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 4.25$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่ม การเมือง ($\bar{x} = 4.23$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 4.20$) และด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.11$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 18 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.89$) เมื่อจำแนกเป็นราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.49$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.05$) ด้านการแสดงออก ด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 2.84$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.65$) อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 2.40$) ตามลำดับ

หมู่ที่ 19 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$) เมื่อจำแนกเป็นราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.50$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.03$) ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์ ($\bar{x} = 2.96$) ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{x} = 2.79$) และ ด้านการแสดงความ คิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 2.69$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	6.735	17	1.286	1.678	0.467
	ภายในกลุ่ม	358.540	382	0.892		
	รวม	365.275	399			
ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	5.397	17	1.487	1.987	0.649
	ภายในกลุ่ม	332.864	382	0.922		
	รวม	338.261	399			
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	8.887	17	1.895	2.602	0.032*
	ภายในกลุ่ม	433.123	382	0.532		
	รวม	442.010	399			
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3.224	17	1.322	1.835	0.532
	ภายในกลุ่ม	295.097	382	0.301		
	รวม	298.321	399			
ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	ระหว่างกลุ่ม	2.657	17	1.764	3.021	0.023*
	ภายในกลุ่ม	220.668	382	0.201		
	รวม	223.325	399			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.388	17	1.550	2.224	0.340
	ภายในกลุ่ม	328.058	382	0.569		
	รวม	333.416	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

เมื่อพบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ด้วยวิธีการของ Sheffe' ดังตารางที่ 19 และตารางที่ 20 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบรายผู้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

หมู่บ้านที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	17	18	19
\bar{X}	3.17	3.92	2.65	3.58	3.40	3.84	3.31	3.49	3.66	4.12	3.18	3.27	3.24	2.72	3.78	4.25	3.05	2.69
1	3.17	-	0.62	0.95	1.00	1.00	1.00	0.77	0.88	0.22	1.00	1.00	0.11	0.00*	1.00	0.80	1.00	0.49
2	3.92	-	1.00	1.00	0.87	1.00	0.97	1.00	1.00	1.00	0.91	0.65	1.00	1.00	1.00	1.00	0.78	1.00
3	2.65		-	0.91	0.01*	0.33	0.03*	0.76	0.85	1.00	0.03*	0.00*	1.00	1.00	0.39	1.00	0.12	1.00
4	3.58			-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	1.00	0.92	1.00	1.00	0.98	1.00
5	3.40				-	1.00	1.00	0.95	0.98	0.45	1.00	1.00	0.30	0.01*	1.00	0.94	1.00	0.77
6	3.84					-	1.00	1.00	1.00	0.95	1.00	1.00	0.94	0.30	1.00	1.00	1.00	1.00
7	3.31						-	1.00	1.00	0.68	1.00	1.00	0.52	0.02*	1.00	0.99	1.00	0.94
8	3.49							-	1.00	1.00	0.97	0.77	1.00	0.74	1.00	1.00	0.90	1.00
9	3.66								-	1.00	0.99	0.91	1.00	0.85	1.00	1.00	0.95	1.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมู่ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	17	18	19
\bar{X}	3.17	3.92	2.65	3.58	3.40	3.84	3.31	3.49	3.66	4.12	3.18	3.27	3.24	2.72	3.78	4.25	3.05	2.69
11	4.12								-	0.53	0.22	1.00	1.00	1.00	0.96	1.00	0.36	1.00
12	3.18									-	1.00	0.41	0.02*	1.00	0.96	1.00	1.00	0.83
13	3.27										-	0.08	0.00*	1.00	0.86	1.00	1.00	0.50
14	3.24											-	1.00	0.95	1.00	1.00	0.25	1.00
15	2.72													-	0.36	1.00	0.01*	1.00
16	3.78														-	1.00	1.00	1.00
17	4.25															-	0.89	1.00
18	3.05																-	0.68
19	2.69																	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยอาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 12 และหมู่ที่ 13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 5 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 12 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 13 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 15 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

หมู่ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	17	18	19
\bar{X}	3.10	3.99	2.82	3.45	3.46	3.98	3.42	3.23	3.66	3.64	3.07	3.16	3.55	2.42	3.82	4.20	2.84	2.79
1	3.10	-	0.95	1.00	1.00	0.96	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	0.98	1.00	0.27	0.99	0.71	1.00	0.97
2	3.99	-	0.01*	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.93	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.01*
3	2.82		-	0.24	0.03*	0.01*	0.02*	0.09	0.01*	0.83	0.98	0.00*	0.37	0.00*	0.03*	0.00*	0.90	1.00
4	3.45			-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.98	1.00	1.00	1.00	0.31
5	3.46				-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.05
6	3.98					-	1.00	1.00	1.00	1.00	0.95	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.01*
7	3.42						-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	1.00	0.03*
8	3.23							-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.77	1.00	0.98	1.00	0.15
9	3.66								-	1.00	0.98	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.02*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมู่ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	17	18	19
X	3.10	3.99	2.82	3.45	3.46	3.98	3.42	3.23	3.66	3.64	3.07	3.16	3.55	2.42	3.82	4.20	2.84	2.79
11	3.64									-	1.00	1.00	1.00	0.91	1.00	0.98	1.00	0.86
12	3.07										-	0.97	1.00	0.26	0.99	0.67	1.00	0.99
13	3.16											-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.01*
14	3.55												-	0.80	1.00	0.97	1.00	0.46
15	2.42													-	1.00	1.00	0.71	0.00*
16	3.82														-	1.00	1.00	0.06*
17	4.20															-	0.92	0.00*
18	2.84																-	0.92
19	2.79																	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยอาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วม
ทางการเมือง ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 2 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่
อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่
อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 หมู่ที่ 13 หมู่ที่ 15 หมู่ที่ 16 และหมู่ที่ 17 อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 6 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่
อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่
อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 9 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่
อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 13 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชน
ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
7. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 15 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชน
ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
8. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 16 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชน
ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
9. ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 17 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชน
ที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
(ดังตารางที่ 19)

ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะ ค่าความถี่ของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัด
มหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่
ด้านการเลือกตั้ง		
1	ควรรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	41
2	ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน	39
3	ควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	42
4	ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง	48
ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง		
1	ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง	36
2	ควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน	29
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ		
1	ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น	38
2	ควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็น	48
3	ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน	25
4	ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม	37
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์		
1	ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์	34
2	ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร	29
3	องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ	38

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่
	ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	
1	ควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน	33
2	ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชน	40
3	ควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง	27
	รวม	584

จากตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะ ค่าความถี่ของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง

- 1.1 ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง (48)
- 1.2 ควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (42)
- 1.3 ควรรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง (41)
- 1.4 ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน (39)

2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

- 2.1 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง (36)
- 2.2 ควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน (29)

3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

- 3.1 ควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็น (48)
- 3.2 ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น (38)
- 3.3 ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม (37)
- 3.4 ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน (25)

4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

4.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการ
ต่าง ๆ (38)

4.2 ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์ (34)

4.3 ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร (29)

5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

5.1 ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชน (40)

5.2 ควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน (33)

5.3 ควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง (27)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY